

Ἡ Παναγία μητέρα μας (Γέρων Ἰωσήφ Βατοπαιδινός)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Γέρ. Ἰωσήφ Βατοπαιδινός](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Όλα τὰ κτίσματα ἔχουν προσφέρει, τό κάθε ἓνα μέ τή σειρά του, τόν τρόπο τῆς ἐξυπηρετήσεώς τους στό θέμα τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἐκεῖνο δέ πού προσφέρουμε ἐμεῖς, ἀνθρώπινη φύση, ὡς ἀντιπροσφορά γιά τό μέγιστο δῶρο τῆς θείας κενώσεως τοῦ Ἰησοῦ μας, τό κατ' ἐξοχήν τελειότατον τῶν δώρων, εἶναι ἡ Παναγία μητέρα Του καί μητέρα ὅλων μας.

Έτσι έδω έγινε κάτι τό άπερίγραπτο. Πώς εύρέθη ή ικανότητα σέ αύτήν τήν Κόρη, ούτως ώστε νά μπορέσει νά έξυπηρετήσεί ξναν τέτοιο σκοπό, όπου όλα τά υπόλοιπα κτίσματα δέν ήσαν πλέον ικανά νά προσφέρουν αυτό που έλειπε; Έάν ό άνθρωπος δέν είχε τήν δυνατότητα νά προσφέρει τήν Παναγία ως δώρο, τότε θά μπορούσε νά πεί κανείς ότι έματαιώνετο τό θέμα τής θείας οικονομίας. Έτσι ή σωτηρία τοϋ ανθρώπου, ή έπιστροφή και έπαναφορά τών κτισμάτων στήν θέση τους και ή άποκατάσταση στήν ίσορροπία τής διεφθαρμένης κτίσεως δέν θά έγίνετο.

Αυτό τό έπίτευγμα πού ή ανθρώπινη φύση κατόρθωσε, είναι τό μεγαλύτερο πού έγινε και δέν πρόκειται ποτέ νά έπαναληφθεϊ. Διαθέσαμε αυτό τό μεγάλο δώρο στό νά κολακεύσουμε, τρόπον τινά, τήν θείαν άγάπη και νά μās πλησιάσει.

Άπαξ δοθεισα ή χαριτωμένη αύτή Κόρη, ή όποία τώρα είναι ή Θεοτόκος, μένει πλέον στό διηνεκές νά έχει ιδιαιτέραν θέση έναντι στόν Θεό και σέ μās. Μέσω τής δικής της μεσολαβήσεως ό Υιός τοϋ Θεοϋ απέκτησε τήν ανθρώπινη φύση και έγινε ταυτοχρόνως Θεάνθρωπος. Ό,τι είχε, αύτή τοϋ τό έδωσε όλο άφοϋ τοϋ πρόσφερε όλόκληρη τήν ανθρώπινη φύση της. Έτσι και Αύτός μέ τή σειρά Του τής μετέδωσε τήν θέωση, όσο μπορεί βέβαια νά χωρέσει ή ανθρώπινη φύση. Διότι νά τήν μεταβάλλει σέ κατά φύσιν Θεόν ήταν αδύνατο. Κατά Χάριν όμως τήν έθέωσε στό σημείο εκείνο πού κατά τούς θεολόγους τής Έκκλησίας, νά μήν τής λείπει τίποτα.

Μέ τήν προσφορά μας αύτή κατορθώσαμε και άνεβήκαμε και έμεϊς και πλησιάσαμε τόν Θεό. διότι έχομε από τήν δική μας φύση πλέον, τέτοιας μορφής συγγένεια, μέσω αύτής τής Κόρης, πού άποκτήσαμε τόν θεανθρωπισμό σέ τέτοιο άναφαίρετο και πλούσιο σημείο, ώστε νά είμεθα όντως «κληρονόμοι τοϋ Θεοϋ και συκληρονόμοι τοϋ Υιοϋ Αϋτοϋ».

Γιά αυτό και ή έκκλησία μας μετά τά Χριστούγεννα πού έορτάζει τήν έξ αύτής άσπορο Γέννηση τοϋ Θεοϋ Λόγου, έορτάζει τήν Σύναξή της. Τήν παρουσιάζει στή θέση τής μητρότητος πλέον και τιμā τήν προσφορά της, πού συνήργησε σάν κανένας άλλος στό υπέρτατον αυτό μυστήριο.

Και κοιτάξτε μέ ποιā σοφία ή Θεία Πρόνοια αναμόρφωσε τήν «παλαιωθεισαν» εικόνα! Ό διάβολος κατόρθωσε νά πλανέσει τό ένα έκ τών δύο όντων πού έδημιούργησε ό Θεός. Έπλάνεσε τήν γυναίκα και τήν έκανε όργανο άπάτης και άφορμή καταστροφής. Η Θεία Πρόνοια οίκονόμησε νά συγκεντρωθεϊ σ' αύτή τήν άγνή Κόρη όλόκληρη ή άρετή τής ανθρώπινης τελειότητος, ούτως ώστε τό όργανο τής άπώλειας και τής άπάτης νά γίνει τώρα όργανο σωτηρίας και έπιστροφής. Και όχι μόνο νά γίνει, αλλά νά παραμείνει στόν αιώνα. Στήν θέση πού

εύρίζεται τώρα ή Δέσποινά μας Θεοτόκος, θεωθεισα πλέον απέκτησε και όλόκληρη τήν μητρότητα, διότι είναι ή πηγή τής πραγματικής και άδιαφθόρου μητρότητος. Ή πρώτη Εύα, σάν πρώτη μητέρα, άπώλεσε τήν άξία τής μητρότητος, έφ' όσον μαζί μέ μᾶς γέννησε και τόν θάνατο και μαζί του τήν έχθρα, τό μίσος, τήν φθορά, τήν καταστροφή. Δέν είχε πλέον προσωπικότητα μητρότητος. Ή Δέσποινά μας Θεοτόκος μέ τό άδιάφθορον τής άγνότητός της όλοκλήρωσε τήν μητρότητα στήν έντέλεια. Όπως στόν Θεό Πατέρα εύρίζεται όλόκληρος ή πατρική στοργή, ώστε «ούδέ τοϋ ίδίου Υιοϋ νά φεισθῆ», αλλά υπέρ πάντων υμῶν νά παραδώσει Αϋτόν, έτσι και τώρα στά σπλάχνα τής Δέσποινάς μας Θεοτόκου, τής Θεωθείσης αϋτῆς Κόρης, εύρίζεται ή θέση τής τελείας μητρότητος.

Και τώρα μετά παρρησίας προσερχόμεθα σ' αϋτόν τόν θρόνον τής χάριτος τής μητρότητος και σάν υιοί πρός τήν μανούλα μας τήν ίκετεύουμε και είναι αδύνατο νά μή μᾶς άκούσει. Είναι αδύνατον. Διότι πώς γίνεται στήν τελειότητα τής μητρότητος νά κλείσουν τά σπλάχνα, όταν φωνάζουν και ζητοϋν τά παιδιά;

Δέν είναι δύσκολο νά δανεισθοϋμε από τήν οικογενειακή μας πείρα, ζωντανά παραδείγματα τής μητρικής ιδιότητος. Αντικρίσαμε κάποτε νά μεταβάλλεται ή στοργή και ή άγάπη τής μητέρας έξ αιτίας τής άταξίας και σκληρότητος τοϋ παιδιοϋ, ώστε νά πάρη τήν θέση τής άγάπης ή άπειλή. Όταν όμως τό παιδί πόνεσε, ταπεινώθηκε και έκλαψε, μεταβλήθη άμέσως ή όργή τής μητέρας σέ συμπάθεια και φίλτρο και όλο τό δυσάρεστο τό αντικατέστησε ή μητρική άγκάλη. Εάν αϋτά υπάρχουν μέσα στήν εύτελή, τήν άτελή, τήν διαβεβλημένη, τήν άσθενή ανθρώπινη φύση, σέ πόση έκταση εύρίσκονται αϋτά μέσα στήν τελειότητα τής πνευματικής, τής θεοπρεποϋς μητρότητας;

Έχοντες αϋτήν τήν μητέρα σάν έχέγγυο και ίσταμένην μεταξύ ήμῶν και τοϋ Θεοϋ, έχουμε τήν τελεία έλπίδα ότι καμμιά προσδοκία μας, καμμιά έπιθυμία μας έν Θεῶ, κανένα αίτημά μας, αλλά και καμμιά ανάγκη τωρινή και μέλλουσα είναι δυνατόν νά μήν ίκανοποιηθοϋν. Διότι όταν τρέχουμε στήν μητρικήν της άγάπη, δέν μπορεί νά άρνηθῆ δέν θέλει νά τό κάνει. Άρκεϊ φυσικά από μέρους μας νά γίνεται ή έλάχιστη προσπάθεια, νά στεκώμεθα σάν λογικά όντα πάνω στήν βάση τοϋ προορισμοϋ μας. Και έτσι έχοντας τήν Δέσποινά μας Θεοτόκο σάν έγγύηση, καθ' ό,τι έγινε άφορμή τής σωτηρίας μας, λύνουμε κάθε πρόβλημά μας και στό παρόν και στό μέλλον.

Άρα λοιπόν τί άπόκειται σέ μᾶς; Νά έρευνήσουμε βαθύτερα τήν υική μας πλέον κατάσταση άπέναντί της, νά τήν άγαπήσουμε ειλικρινέστερα, πιστότερα, υπολογίζοντες τήν πραγματική της θέση και νά είμεθα βέβαιοι ότι τό θέμα όλων μας τῶν προβλημάτων είναι ήδη λελυμένο. Διότι είναι μεσίτης μεταξύ ήμῶν και

του Υιού της, διότι πλέον γι' αυτήν ο Θεός, ο Σωτήρ του κόσμου, ο Χριστός, δεν είναι Κύριος και Θεός μόνον, αλλά είναι και ο κατά φύσιν Υιός της. Και δεν είναι δυνατόν, όπως έχουμε πείρα, να πλησιάσει ή ιδανική μητέρα τον ιδανικόν υιόν ζητώντας του κάποια χάρη και αυτός να της άρνηθῆ. Αυτό δεν γίνεται.

Έκείνο τό όποιο άπομένει σέ μᾶς είναι νά έρεθίσουμε μέσα μας ότιδήποτε ύπάρχει έναντι τῆς μητρικῆς της αγάπης και ότιδήποτε άφορᾶ αυτό στήν ύμνολογία της, στήν εύχαριστία της, στήν δοξολογία της, στήν παράκλησή της, στήν έπίκλησή της, άκόμα και σέ κάθε άλλο τό όποιον εύρίσκεται και άρμόζει στόν θεοπρεπή χαρακτήρα της.

Αυτή είναι κατάφορτη μέ όλες τίς άρετές. Ίδιαίτερα όμως περισεύει ή ταπεινοφροσύνη και ή άγνότης, γι' αυτό λέγεται Άειπάρθενος. Δεν είναι μόνο Άειπάρθενος στό ότι πράγματι ἦταν Παρθένος και δεν έγνώρισε ούτε καν τήν έννοια του άνδρός. Άλλά και μέσα στήν άγνοτάτη της ύπαρξη δεν συνελήφθη ή άμαρτία ούτε κατά διάνοιαν. Ούτε στόν άγνό ψυχικό της κόσμο εισήλθε ή φθορά και ή άμαρτία. Και έτσι ακριβώς είναι και μένει Παναγία και Άειπάρθενος.

Στούς νέους, στους αγάμους, στους μοναχούς, πού τό κέντρο τῆς ιδιότητός τους είναι ή παρθενία άπευθύνομαι. Όποιος θέλει νά τήν τιμήσει, ἄς κάνει περισσότερη προσφορά κρατώντας τήν άγνότητά του. Νά πώς δοξάζεται αυτή.

Τό δεύτερο στοιχείο πού τήν χαρακτηρίζει - ἄν και είναι πλήρης από άρετές - είναι ειδικά ή ταπεινοφροσύνη. Όταν ἦλθε ο Άρχάγγελος και τῆς εἶπε καθαρά: «Χαῖρε, Μαρία, εύρηκες χάριν από τόν Θεό και σύ θά γίνεις μητέρα του Θεού», δεν ύπερηφανεύθη και νά σκεφθῆ «ώστε λοιπόν έγώ θά εἶμαι πλέον μητέρα του Θεού;» Άλλά άπάντησε ταπεινά «Ίδού ή δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Άρπάζει τήν πρακτική ταπείνωση, όνομάζοντας τόν έαυτό της «δούλην Κυρίου» και προσφέρει τήν άπόλυτη ύποταγή, «γένειτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Άμέσως τώρα, τί προστάζεις, Κύριέ μου; Έτοιμη εἶμαι».

Βλέπετε μέ πιό χειρισμό; Μέ δύο άπλές λέξεις, μέ δύο άπλές κινήσεις αυτό τό τρυφερό κοριτσάκι, όπως ἦτο τότε, προσέφερε όλη τή δύναμη τῆς τελειότητας τῆς άρετῆς. Ταπείνωση και ύποταγή.

Όποιος λοιπόν θέλει νά τιμήσει τήν Πανάχραντό μας Δέσποινα και νά τήν προκαλέσει νά σκορπίσει πάνω του τήν μητρική της στοργή, θά καλλιεργήσει αυτές τίς άρετές, τήν ταπείνωση και τήν ύποταγή.

Και σεις λοιπόν εκεί πού βρίσκεστε, μπορείτε νά πείτε ένα δικό της ύμνο. Ψάλλετε ένα τροπάριο δικό της φέρτε στά χείλη σας τήν εύωδία του όνόματός της.

Εΐδατε τί εΐπε μόνη της; Μόλις ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου, ἄρχισε νά προφητεύει γιά τόν ἑαυτό της ὅτι: «Ίδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί». Αὐτό τῆς φανέρωσε ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού κατοίκησε μέσα της μόνη. Τήν ἀνάγκασε νά τό πεῖ. Ἐδανείσθη τά χεῖλη της ἡ ἐνοικοῦσα σέ αὐτήν Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σάν ἕνα μουσουργός πού κινεῖ τίς χορδές γιά νά παραγάγη μέλος. Καί ἄρχισε νά λέει μέσα της ταπεινά: «Ίδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός».

Βέβαια μεγαλεῖα! Ἐφ ὅσον κατοίκησε μέσα της ὁλόκληρο τό πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, τί ἄλλο μπορούσε νά γίνει; Μιά ἀκτίνα Χάριτος, μιᾶ μόνον ἀκτίνα ἐάν ἐπιλάμψη σέ ὁλόκληρη τήν κτίση, εἶναι ἰκανή αὐτή καί μόνη νά τήν μεταφέρει σέ θέση θεότητος, κατά Χάριν. Ἐδῶ ὅμως, σ' αὐτήν δέν πῆγε ἀπλῶς ἀκτίνα Χάριτος. Κατοίκησε μέσα της ὁλόκληρο τό πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς.

Αὐτό ἤθελα νά ἐνθυμίσω στήν ἀγάπη σας γιά νά σᾶς κάνω θερμούς καί φλογερούς ἀπέναντι στή δική της ἀγάπη. Διότι ἔχουμε καί ἕνα ζωντανό παράδειγμα, τοῦ ἀείμνηστου μας Γέροντα, πού τόσο πολύ τόν ἀγαποῦσε, γιατί καί αὐτός τήν ἀγάπησε. Μόνο πού ἄκουγε τό ὄνομά της σκιρτοῦσε σά μωρό! Ἀλλά τοῦ ἔδειξε τόσες φορές τήν ἀγάπη της αἰσθητά καί τόν ἀξίωσε νά φύγη τήν ἡμέρα πού καί αὐτή ἔφυγε ἀπό τόν κόσμο αὐτό.

Ἡ Χάρις της καί οἱ πρεσβεῖες της καί πάντων τῶν ἀγίων νά ἐνισχύουν καί μᾶς.

Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr